

HAK PENENTUAN KENDIRI ORANG ASAL DI BAWAH UNDANG-UNDANG ANTARABANGSA: KAJIAN KES ORANG ASLI

Muhamad Sayuti Hassan @ Yahya
sayuti@fsk.upsi.edu.my

Abstrak

Hak orang asal telah mendapat pengiktirafan di peringkat antarabangsa khususnya hak penentuan sendiri melalui penerimaan Deklarasi Hak Orang Asal (DHOA) 2007 oleh Perhimpunan Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu (PBB). Meskipun begitu, kedudukan Orang Asli iaitu orang asal di Semenanjung Malaysia adalah masih terpinggir sebagai masyarakat marginal dan didominasi oleh masyarakat majoriti. Hal sedemikian berlaku kerana hak penentuan sendiri Orang Asli tidak diberi pengiktirafan selari dengan peruntukan undang-undang antarabangsa. Dengan menggunakan piawaian undang-undang antarabangsa, kajian ini menetapkan empat objektif untuk dicapai. Pertama, kajian ini meninjau konsep hak penentuan sendiri orang asal di bawah undang-undang antarabangsa. Kedua, kajian ini menilai sejauh manakah undang-undang di Malaysia mengiktiraf hak penentuan sendiri Orang Asli dari segi teori dan amali. Ketiga, kajian ini menganalisis perlindungan hak penentuan sendiri Orang Asli secara perbandingan dengan undang-undang antarabangsa dan amalan di luar negara iaitu New Zealand dan Filipina. Manakala keempat, kajian ini mencadangkan penambahbaikan kepada perlindungan hak penentuan sendiri Orang Asli. Berdasarkan pemahaman konsep hak penentuan sendiri yang lebih luas, hasil kajian ini telah mendedahkan bahawa undang-undang sedia ada khususnya Akta Orang Asli (AOA) 1954 masih tidak mencukupi untuk menjamin perlindungan kepada Orang Asli dari segi amali. Tambahan pula, penilaian hak penentuan sendiri Orang Asli dari aspek autonomi, Izin Maklum Awal Bebas Telus (IMABT) dan pembangunan ekonomi adalah tidak sejajar dengan piawaian undang-undang antarabangsa. Justeru itu, kajian ini mencadangkan suatu kerangka model pengiktirafan hak penentuan sendiri Orang Asli yang berpaksikan kepada undang-undang antarabangsa. Antara kandungan penting kerangka tersebut ialah pindaan terhadap AOA 1954; penubuhan suruhanjaya khusus; dan mewujudkan tribunal khusus sebagai mekanisme penyelesaian pertikaian bagi tuntutan yang melibatkan Orang Asli. Kajian turut mencadangkan penggunaan saluran undang-undang antarabangsa yang terdapat di bawah sistem PBB bagi membantu pengiktirafan hak Orang Asli. Kajian ini merumuskan bahawa pengiktirafan hak penentuan sendiri Orang Asli dilihat sebagai unsur mustahak dan secara tidak langsung dapat membantu kerajaan Malaysia melunaskan tanggungjawabnya untuk patuh kepada undang-undang antarabangsa dalam memberi perlindungan kepada Orang Asli.

THE RIGHTS TO SELF-DETERMINATION OF INDIGENOUS PEOPLES UNDER INTERNATIONAL LAW: ORANG ASLI AS A CASE STUDY

Muhamad Sayuti Hassan @ Yahya
sayuti@fsk.upsi.edu.my

Abstract

The rights of indigenous peoples have been recognized internationally in particular to the right to self-determination after the adoption of the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples by the General Assembly of the United Nations (UN) in 2007. However in Malaysian context, Orang Asli have been marginalized, backward and preceded by the more dominant majority population of the country. This may be attributed to the non-recognition of the right to self-determination provided under international law. This study offers four objectives of analyses by using international law standard. First, is to clarify the concept of the rights to self-determination of indigenous peoples under international law. Second, to critically examine the extent of legal recognition of the rights of Orang Asli both in theory and practice. Third, to analyze the compatibility of the rights of Orang Asli with international law standards and the best practices of New Zealand and the Philippines. Fourth, to make recommendations of potential solutions to improve the protection of the rights of Orang Asli to self-determination. Pursuant to the broad definition of the rights to self-determination, this study revealed that the existing laws particularly the Aboriginal People Act (APA) 1954 are insufficient to guarantee total protection in practical terms. Further, the prevalent practices of the rights to self-determination pertaining to autonomy; Free Prior Informed Consent (FPIC) and economic development are not in line with the international law standards. This study proposed a model of framework for recognizing the rights of Orang Asli to self-determination in accordance with international law. Among the substantial content of the framework is amendments to the APA 1954; establishment of a special commission and a tribunal for dispute resolution of issues involving Orang Asli. This study also suggests the approach of international law under the UN to facilitate the recognition of Orang Asli's rights. In conclusion, this study on Orang Asli's rights to self-determination is vital to ensure their rights are consistent with international laws, and toward assisting the Malaysian government to meet its duties and obligations in ensuring protection of these rights.